

חֲלֹבּוֹת חַנְפָּה סִימָן תְּרֵעָה

ביאורים ותוספים

(27) שם כתוב, שלבתהילה טוב להחתנות שלא ייאדר השם יותר משיעור ההרלקה.

ומי שהתנה על המשמן שאמ יכבה בתוך חצי שנה היה מותר להשתמש בו, בתב הגירושי אוירבר (שווית מנוח שלמה מהדור'ק סי' מב אות ד והע' 3) שנראה מהמשנ'ב שם שאון מועל התנא' ושמון כדי שיעורו בגין, מופת שקיים המוצה תלוי בהעממת והקצתה ואסור להשתמש בגין, ומופת שקיים המוצה תלוי בהעממת והקצתה שמן כדי שיעורו הרי הוא כמדליק בשמן פחות מבחינור, וכן מבואר בשווית שאלת יעבץ (ח'א סי' ד זיה ואמנם).

[משנ'ב ס"ק ט]
ושׂרֶפּוּ בְּפָנֵי צַצְמוֹן⁽²⁸⁾.

(28) וגם נמצאים במקום שאי אפשר לעשות מדורה ולשרוף את המשמן, דעת הגירושי אלישיב (פנוי חטבה עמי קמלה, תורת המשמעדים סי' יב) שאפשר לשפוך אותו במקומות שבאי אדם לא ידרכו עליו נזנון בביווין, וכן דעת הגרא"ח קנייסקי (פסחים שמועות חונכה עמי קלה), אור ישראלי פבי' הע' 1082) שמורר לשפוך אותו לתוך מענפה או קופסה ולזרוק לאשפה. ומ"מ לתחזילת, דעת הגירושיש אלישיב (פנוי חונכה עמי קמלו) שראוי לשרכו אותן ועדיף הדבר מאשר לקברים, כשם שבנרות של בית המקדש שפכו את הנרות מהנרות, ובמנגני קהילות ישראל בשירתה המשמן הדורר, ראה מה שהביאו בספר נעני גבריאל (פנוי סי' עמי שבמ' וכן בספר אור ישראלי (רוני חטבה עמי רמו הע' 1081) שיש שתגו לומר בנטת שריפת המשמן הנורא מומור למונח בוגינת), במובה בסידור האורי ז"ל, ויש שתגו לשורפו ברוב עם, כמו שכתוב במנגני פרנקפורט (חדש כסלו אות ו), וכן מנהג טולין, ויש הנוהגים לשוטטו ביום זכר לשריפת הקדושים שאינה אלא ביום, וכן מנהג קארלון, ויש מנהגים לשורפו עם החמן בערב פסח, וכן מנהג בעלאו.

[משנ'ב ס"ק כ]
שָׁאַי לְהֹסֵף עַלְוֹן⁽²⁹⁾ וּכְרִי' שָׁאָמָר⁽³⁰⁾.

(29) ואף שלענן הוספה עצים ביום טוב על גבי עצים שעינם כמושעה שנפלו לתרנו ולהסתיקם, מבואר בשוע' לעיל (סי' תקו"ב) שמותר מפני שהותר לבטל איסור דרבנן שיש לו מתיירן באשר אין נהנים ממעט עצמו מוחמת נשנוף ומתבללה, כתוב המשנ'ב שם (ס"ק ח) שהנעים שלא הותר בן אף בעניינו הוי שכאן נהנה מאור האש של הנר בשעה שהוא עיין, מה שאין כן שם שההנאה מהיסק התנור אינה אלא מוחמת של העצים לאחר שנבנתה האש.

(30) ואם עבר ועריבו בשמן אחר, כתוב הקפ החיים (ס"ק לא) שאם עשה בן בשוגג מותר ליחנותו ממנו, ואם מזיד אסור הוא בהנאה למבטל ולמי שנתבעל עבורה, ולשאר כל אדם מותר, כיוון שאין משביט איסור לכתחילה המבואר בשוע' (ויריד סי' צט סי' ה).

סימן תרעעה

נֶר שֶׁל שְׁבָתָ קָוָדָם לְנֶר שֶׁל חַנְפָּה

[משנ'ב ס"ק א]
וְאִם יָשׁ לְנֶר אֲקָד לְקַרְבָּתוֹ סָגִיא⁽³¹⁾ וּכְרִי' לְגַרְגַּעַתָּה⁽³²⁾.

1) ומיל שבער שבת חונכה אין לו כסף לנקרות לא טר שבת ולא נר חונכה, שחדין הוי שבער נר חונכה חייב למוכר כסותו [כמו בא המשך במלואים עמוד 111

[משנ'ב ס"ק טו]
וְנִזְלִיק בְּלֹא בְּרַכָּה⁽³³⁾.

(33) אמנם, לעין איש שורצה להדליק בעצמה ולא לצאת בחולקת בעלה, כתוב לעיל (סי' תרעעה ס"ק ט) שרשאית לבך על הדלקת.

[ביה"ל ד"ה ולחולק]

נִצְחִים פְּקָה שְׁטָתָה בְּלֹא בְּרַכָּה⁽³⁴⁾ וּכְרִי' נִזְלִיק בְּלֹא בְּרַכָּה⁽³⁵⁾ וכיה, מפני שחייב להקליק⁽³⁶⁾ וּכְרִי' גְּדֻעַת מַהְלָשׁ וְהַפִּי קְדַשׁ⁽³⁷⁾.

(37) ולענן הולקת נר חנוכה בספינה או במטוס, ראה מה שבתנו בבזה לשליל (סי' תרעא סי' ב' ד' ה' בליל').

(38) כמובן, שאף על פי שלבדרי הרמיה בכך מי שיצא ידי חובת הגברא על ידי אשתו אינו צריך אלא לראות הנרות, מים עדיף שידליך בעצמו משיראה את הנרות שודליך חבירו, אך אם לא יברך על נורות עצמו. וכן מבואר בשוח'ת אגרות משה (אויח' ח' סי' מג' אות א) שישיך לגביה הרואה היודר להדליק בעצמו ולא לצאת בחולקת על ידי ראיית הנרות שהרליך האחרים [וכן שלא יצא בחולקת אשתו רין ימחרין], שידליך כל אחד ואחד נר.

(39) וכן שאדם זה מדליק כמה שעות לאחר שכלהה והל מן השוק מים מבואר במשנ'ב לעיל (סי' תרעב סי' יא) שורשי לבך על הדלקת, על כל פנים אם יש בני בית וכדומה שיראו את הדלקתו רואה שעה"צ שם (ס"ק יי), ומה שבתנו במשנ'ב לעיל (ס"ק יי).

(40) מבואר שלולא דעת המהירושיל' ופריה היה עלי לבון שלא לצורך שולחן דעתו אשתו ולהדלק בברכה כשהוחר למקום לינוו מיותר בלילה. וכך על פי שמאחר ברכך אה' זמן הדלקת, מים ערך שידליך בעצמו בברכה, שידליך עבוז והוא לא יוכל לבוך על הדלקת. ראה מה שבתנו במשנ'ב לעיל (סי' תרעב סי' ב).

[משנ'ב ס"ק יי]

למצות הולקה פלילות שאחריה⁽³⁸⁾.

(41) וכן שמן שבבים הקודם הולק בדור הנר המחווב [הראשן] ורואה ביום זה להדלק בו נר של היודר [השנ'ן]. דעת הגרא"ח קרליין (פסקי שמועות חונכה עמי קל) שמותר, בין שמשתמש בו למצות הדלקה ולא לדבר חול, וכן דעת הגרא"ח קנייסקי (אור ישראל פבי' הע' 1078). ולענן שימוש בשמן שנשאר לצורך מצווה אחרת, ראה מה שבתנו לעיל (סי' תרעב סי' ז).

[משנ'ב ס"ק יח]

מן הַמְּפָנֵן הַצְּרִיקָה⁽³⁹⁾ וּכְרִי' וְאָסֹור לְקַנְגָּתָה קִמְנוֹת⁽⁴⁰⁾ וּכְרִי' בְּמִשְׁעָה בְּרוּרָה סְעִירִיקָטָן⁽⁴¹⁾ וּכְרִי'.

(42) וכן הפתילות, בתבו החוי אדר (כלל קנד סל"א) והקעתש"ע (סי' קלט סי' ב) שעריך לשעות מדורה ולשורפן, מבואר בטור וזהו ערך המשנ'ב השמיטו ואט.

(43) ואף שטעם האיסור ליחנות מנור חפכה, מבואר גם' (שבת כב, א) שהוואר מושם ביזור מוצה ולא מושם קדרשה בין אין ברכך קדרשה, ואם אין לכואו אין טעם שייסור ליחנות מומו לאחר חנכה שעבר מן המוצה ואין שיין החשש שהחומר בוזו, כתוב בשוח'ת מהנאה מהנאה (מהדרית סי' נח אות ז) שמים כאשרו חכמים את החהנה מהנאה (הנאות הללו קדש הם) וטעם הדבר התבאר טופרבים שאנומרים 'הנאות הללו קדש הם' וטעם הדבר הבהיר בעל המאזר וברין (שבת ט, א מודפי הריעוף, והובאו דבריהם לעיל סי' תורעג סי' ח) שכון שמדליקים אותם ובר לנו שמנהה במנורה אסורים חכמים בדנהה במנורה שבקדרש [ראיה שוח'ת בנן שלמה (ח'ב אויח' סי' ס"ב ס' ב) ושוח'ת שבת הלוי ח'ה סי' ב' ב']).

מילואים

הלבות הנבה בימן תרעוז המשך מעמוד קמץ

והוסיפה המשניב שם (ס"ק ב) שוגם בחדר שאיתו אוכל בו צורך להודיע לכל הפחות נר אחד כדי שלא יכשל בעז ובעגן.

(4) וכן מן הוה ששה בבית אוור של חשמל ואם כן מוחטעם של שלוט בית כבר אין צורך באור הנר, כתוב בשווית אגדות משה (ארוח חיים סי' כ א�ת לח' שנר הנבה שעוזה לפרומוי נסא קודס לנו שבת, ואין לקוברים ט שבת מהמת החשש הרחוק שיתתקלך החשמל, וכן הוו הגריש אלישיב והאריג קרליין (פסקי שימושות הנבה עמי קל), וכן כתוב הגירט שטרנבורג (שרית תשובה והנבות ח"ג סי' רטו אות בא). מאייד, דעת הגריש קמבלסקי (אויר טירואל [רדיך] עמי קל) שאפילו בominator שיש אוור החשמל, מים נר שבת עדיף ואין להקל בהז. והגריש אורייבך נהלכות שלמה הנבה פ"ג סי' ה הסתפק בדבר לעניין מי שדר לדבז בבית, או במקומות שיש אוור שאיתו בשור לשבת או לחנוכה, אויה מהם עדיף, נברין, וכן לו אלא נר אחד לדבז בבית, או מפיק שכבר יש לו אוור אחר, שלכבודה בון שהוא וחידי בית, או מפיק שכבר יש לו אוור אחר, לגביו אין להיעדר את נר שבת ממש שלום בית, אם כן נר הנבה עדיף.

או שמא לא חילקו חכמים ופסקו שככל ארוף נר ביתו עדיף.
(5) ולפ' שיעיה זוג, כתוב הגריש אורייבך (נהליבות שלמה שט דבר הלכה אוות ז) שיש להסתפק אם יברך על נר והשטי ברכות, גם של שבת וגם של חנוכה, או שיש בויה משוע 'אין עושם מצות חכילות הבלתיות, וגם יתכן שיש בקר סתרה [שהרי נר שבת מצותו להדיות מאורו, ונר חנוכה בסורו להשתמש לאורו] והניח בצ"ע. אך ציון שבלא זה כתוב המשניב שרוב האחרונים חולקים בויה על המג"א, וכן מסתבר שבאופן זה שמוליך על מנת ליהנות, וזהו שמודליק את העד ממש לצרפת, לא יצא כלל ידי חוכת נר חנוכה.

ב>Showע לעיל (ס"י חנוך ס"א), הסתפק הגריש בהמן נדרבי הרב חי' ב' לקוטים סי' יב) לפי משמעות לשון הרמב"ם (פייה מהלה' שבת היא) שאין חיזוב למוכר כסותו לצורך קנית נר שבת, האב מחזב באופן זה למוכר כסותו על מנת לקנות נר חנוכה, שכן אם ימכור כסותו והוא בידי מושת הר' ציטריך להוציאן עברו נר שבת מבואר בגין שהוא קודס לנו חנוכה, ונמצא שמכור כסותו נר שבת שאינו מחייב בנק. אבן, דעת הגריש אורייבך (הלבות שלמה הנבה פ"ג ארכות הלכה דע' 35) שמסתבר שמכור את כסותו, ואילו לגביו נר שבת הנחשב כמי לו בטף אלא כסות. מאייד, דעת הגריש פינשטיין והגריש אלישוב (ישורון חי' עמי תרעוז) שאנן חיזיב למוכר כסותו לקנות נר חנוכה, אמן לאחר מכך חל עליון הדין שבר שבת קודס בשם נר חנוכה שאנו המחייב למוכר את כסותו, ואילו לגביו נר שבת הנחשב כמי לו בטף אלא כסות. מאייד, דעת הגריש פינשטיין ולחנינו בדור בדור לצורך לזרוך נר שבת.

(6) ואם טעה וטבר שנר חנוכה עזיף, והוליך את הנר הויזוד בחוץ למצוות נר חנוכה, ונדרע לו שנר שבת עדיף, כתוב בשווית אפרקטה דעניא (להניד שפבריה, חי' סי' ז) שנוחש בחקר בטיעות, ובכל לקחו ולחנינו בדור בדור לצורך לזרוך נר שבת.

[משניב ס"ק ב]
מצפנ' שלום ביחסו). יש אוקרים, דבזמן ה'ה' שטקליקין בפנים גננה לנדר חנפה?).

(7) טעם זה כתוב השווייע לעיל (ס"י רטג סי' ג) שאין שלום בבית בלבד.

הלבות הנבה בימן תרעוט תרפ'

המשך מעמוד 294

(10) וגם אין לו מניין להחפלו אלא לאחר ההורלקה, כתוב האיר (ס"ק א) שידליך ואחר כך יתפלל, כד שלא לבטל תפילה בוצורה וכן הורה הגריש אלישוב (באר ישראל עמי עד') על פ"ד דברי השעה'ץ (ס"ק ז) שהוביח משמעות ודבר הטעם שבל הדין להקדים תפילה מנוחה הוא רק כשאפשר לעשות כן, ולבטל תפילה בכבודו אין זה נחשב אפשר. וראה עוד במקור חיים (לבג' החחות יאיר, בקידוש ההלכות).

(11) וגם מתחפלו מנוחה של כדי בסללו לאחר שכבר הדליך נרות חנוכה, דעת הגריש אורייבך (ברכת משה [זרוקן] מונעים סי' מ) שיאמור בתפלתו על הניטים, מאייד, דעת הגריש אלישוב (קובץ מנימיב באחאל אות רפט) שלא יאמר על הניטים. וראה מה שכחטו בקר בהליכות שלמה (חנוכה פ"ז ארכות הלכה הע' 17) ובשלמי תודה (חנוכה סי' כט אות ד).

סימן תרפ'

שלא להגיח הגרות סמוך לפתח בלילה שבת

[משניב ס"ק א]

אלא דבשעת ארך שמייה יטירה בלילה.

(1) אף כשיין הורתו מונשת, היבא לעיל (ס"י רנו ס"ק ב) מחלוקת לגבי נרות שבת אם יש לאטור לפתח הדלת מולם, וכותב שם מקום הדחק

בחכorth צריך לומר שלגdem ערב שבת קבש חכמים מתחילה התקינה זון הורלקה המוקם נביימות החול, אלא שצורך להסתיו להדריקת נרות שבת, וכן מי שנוהג להדריק נר שבת רביע שעיה או שלישי שעיה קודם השקיעה, לא זדריק נרות חנוכה כפלג המנחה, אלא סמוך להדריק נרות שבת. אמן, בשם הגריש מלואיציק הוראה (מניעים חמניות חי' סי' פ) שתמהה על הנחאים להדריק נרות שבת בחנוכה ארבעים דקות קודם השקיעה ומקרים להדריק נרות חנוכה סמוך להדריק נרות שבת. דעת הגריש אלישוב (פני חנוכה עמי קחנה) שהנחאים במניג ירושלים להדריק בכל ערב שבת את הנרות ארבעים דקות לפני השקיעה, שבערב שבת חנוכה ידריקו נרות חנוכה שלושים וחמש דקות לפני השקיעה, ואחריהם ידריקו את נרות שבת. ובשידח אוור לציין (ח' רטג תשובה ז) כתוב שיתחיל להדריק נרות חנוכה כעשרים דקות לפני השקיעה ומיד לאחר מכן תדריך ההדרקה כרביע שעיה לפני השקיעה ומיד לאחר מכן תדריך האשה נרות שבת.

(8) וכן קטן שהגיע לגל ודניך הנဟג להדריק נרות חנוכה כמספר היכים, דעת הגריש ואונר (קובץ מכתות לי חי' עמי ב) שבערב שבת דע לו להדריק רק נר אחד גדול שיולק עד חצי שעיה לאחר צאת הכוכבים, ושאר הנרות מותר שיהיו קסנים.

(9) והנה שבו יתן הרבה שמן כדי שדריק כל השיעור הזה, כתוב הקפ' החחים (ס"ק ז) שנראה שהוא שמודליק אותו מיד לאחר הברכה.

ב' או נגולה 294

ב' שי כבא מטה ביהו (ג) (יען לעיל סימן רסג פיער ג). אין אם יש לו לשל שבת (ד) ואין לו לנר חנוכה וליין לקדוש. פיער היום, (ג) (ה) יקעה לנר חנוכה (ו) משום פרטומי נסא: הגה והוא פירין בר חנוכה (ז) קודם לין פירנה. (ח) וען לעיל פירון רצוי פיער ה:

תרעט ובו סעיף א'חדר:

A **"בַּעֲרָב-שְׁבָת"** (*) מדריקין (א) בר חנוכה תחלה (ה) ואחריך נר שבת: הגה ומברך אליכם כמו בחול, ארכלפי שמדריקין (ב) בעור צום (ג) גדרול (תודה ספק ע"ב):

תרעט של לא למן הנרות סמוך לפתח בליל שבת, ובו כי סעיפים:

א' שיר ותקפער **A** (א) בליל שבת אריך למן (ב) שום קבר לחוץ (ג) בין הנרות לפתח, בשבייל הרום שלא באר היטוב

א' שיר בשמי היה
(*) וגם שם כן
זאי אקספר זמאנן אור
חנוכה היטוב צהוב
(ז'ז)

שענייני תשובה
[*] מדריקין בו, עון קבר-יעקב כינוoso בסוטו שאסור להניח לאי שבת
שכיח הפלחה-ענפה שלוח ולבולו יולדין פבקיר, שאון נולן באשות גן גן
שכיא קלאה זטומה ראותה, או משום פסוקינו ציון לנו' מה שזכה ברכה.
וגם לא עסנו בשום קיטים ענקו רז'רים להר' גולדקן בונב' ובקרא'
משום פסוקים נקה, עיש, עין בערדי לא-בדבך של פסוק' אבובב חמוץ חמוץ חמוץ: יש
למר' לרוחפל נגה צא"ש של חנוכה אהיך להדריך ניה, כי גבורה מינה נגה
הימד של פון פינטרכט גני'ין ור' לא נפשעה בנטחת' אקלט חדר פקר שול
פין סעיפים, עד אין לשון:

שבה מתקבלת שבת עליה ואסורה במלואה, רק אוחרים בגרביין פירום. ע"ש. וניל דבאהת כרפלאטה גון'ן רשג סי' פון ור' לא בראילן
אהיך אלא דין לא-בדבך מבניכ'הו למדליקן, עיש. וניל דבאהת כרפלאטה גון'ן רשג סי' לב"ע לא בראילן
שב של חנוכה אז לא אמר לאומר לא-בדבך, פ"א. ע"ש. (ב) גדור. וכן אדר פולגינט-הטבה, ב'ז'ה:

משנה בריינה
שוב של חנוכה, אלא חומריו לאחריו למדליקן, והוא יברך אשר
קדשו במתנותיו ובזמנו למדליק בשבילה^ט, ע"ש. (א) אבל ברכבת
שעשה נסיהם, וכן שטענו ביטום ראשון, ובולה בעצתה לבןך: (ב)
(ב') בועד הרים גדור. וזה קרא (ד) אמר פולגינט-הטבה, (c) שהודו
שעה ורבע ערום קדם הלוליה^י, כמו שעבורם ברוש סימן חורע. ורבך
חסנו בשם האפרוני זריך למנ ביה שפן עד שידליך צאן
ששה אפר לא-פוקדים, וכן במדליק גורות. ואם אין לו כל
בר שפן ו/or גדורות, יראה (ו) עציל-ליפיטים אהיה מען^ט טהרה
ROLIKHT פשעור כהה^ט; (ו) וכתבו (ט) כאפרוניים, קובון לפחחלה
שענפשלל מוקה כהה^ט אמתרא-רכן גדרילקן.

A (א) בליל שבת בר' והוא פירין (ט) בחול עריך להנר בינה
שלא להעמיד הנרות נג'ד שאלות שט' סדורות, אלא
(ב) דשבת אריך שנינה ימרת בנה^ט: (ב) שום קבר לחוץ ובר'.
הינו (ג) במקומות שמדריקין ספט'ן נירות גדר פתח בינת' מקבינים ענמ'ם
במקומות שמדריקין בפהל אחווי חילקה יש להנר ביה, ורק דעליל
בפיטן רינו ערך איזו. אבל במקומות שמדריקין בתי'ת-תהריף ו'נ'ש
ביה לפני בי'ת-תהריף, אין לחש לבנוי, דא-פאלן יnbba' שפקייתו
אין זה פ██ק נישא, אם לא שפקה בתי'ת-תהריף ממע' גנד פטע מה
הBITS נפתחות לחש או לרשות-הנרטבים, אין יונר לנעל פטע
הBITS נפתחות פתח בית-תהריף (ב'ז'): (ט) בין הנרות
שען חצון

(ט) ואף רשם איתא זריך נר אחר הלא לאחר לזרעו הרלקית, וקצת אם אין לו נר אחר מי' מטה.
ו'ך דצל-בנין מספקש על של פטיגו בו (זאדר לעת דעת המיאן): (ט) אלה ננה ובגדי-על, עון דסביגון סדר-כסיסים פוקעטיך רץ דשל-סא-אריך לזרין איז
דכו-מאנו מדריקין כפל בפיניט, וביחד פעריא-פעריטים דען טשטיף מהperf'ן זאמ' גודלון זא-הא אס-שר
לה-לחשט-לענ'ן: (ו) ט' ז' ו'יא, עון דבניא גבאות חלקה מה שפה-בנ'ן (ז) עילן אם
אברהם שישיא, דיל' פטיגו (זאדר לעת דעת המיאן): (ט) גודלון זא-הא גאנ'ר
בקבל שבת צלח^ט: (ט) פעריא-פעריטים, רלא גראע פורה גו'ת אבן א-תמר: (ט) פעריא-פעריטים זא-הא גאנ'ר
בקבל שבת צלח^ט: (ט) מארון שא-פאלן גע'ד פטיגו, עיל-בקרס זא-הא גאנ'ר גאנ'ר
בBOROTI דטפער, דס' מא-פאלן שא-פאלן גע'ד פטיגו, ומכל פקוו שמפע' שט' דכל זה דינא דראש גאנ'ר גאנ'ר
מטהה גערילניטים בסוף פירון רורעא ומכל פקוו שמפע' שט' דכל זה דינא דראש גאנ'ר גאנ'ר
הBITS גונירת-טשלוון^ט: (ט) שער-הטבה פערידקדים: (ט) פערו חרוש ופושוט. עון לעיל סיקן מרגע נח'ן ביה: (ט) איז מושום מושום דינא
רצוח ב' קדוא וקדוא בזער-שבת, קקעט גמי' רישא בליל-שבת: (ט) א' פריגנים:

חֲלֹבּוֹת חֲנִכָּה סִימָן תְּרֻעַת תֶּרֶף

כיאורים ומוספים

השミニי של חנוכה שבם צריך הבעל להרлик הרבה נרות, אם לא נשאר זמן מרוחה עד כניסה השבת, יכול האשה לדלק נרות שבת מידי לאחר שחדליק הבעל בר אחת, ואינה צריכה להמתן עד שיטים להרlik את כל הנרות, וכן בתב בשותה או רצין (ח'יד פמג' התשובה ז').

[משניב' ס'ק ט]

אלא פאמברג^(ט) לאחריו^(ט) להקליק^(ט), והוא יזכיר אשר קידשנו במצוינו גאננו למקליק^(ט) בפאליה^(ט).
 ז' וכן לגבי מי שחדליק נרות חנוכה וקובל עליו שבת, ולאחר מכן בכון הנרות, כתב לעיל (ס"י תרעע ס'ק ט) שגם יש עדין זמן עד שבת, מותר לומר לחבירו שחוור וידליך.
 ו' ואך על פי שללינו עירוב הבשילין אין בבייה^ל לעיל (ס"י תקנו ס"א ד"ה ס'ק) שגם הרליה נרות של יום טוב לבאזהה שבב אין אחר יכול לעשוט את העירוב עבורה, באיר השלמי תורה יום טוב ס"י לא אות ג' שזונה הדין לגני עירוב הבשילין שהתקנה היהת להתחילה את עשיית צרכי שבת קודם ים טוב, ולפיכך כשקיבלה על עצמה יום טוב שב אין עין העירוב שיריך עצלה כלל, מה שאין כן לגבי נרות חנוכה שהבדון הוא לגבי איסור עשיית מלאכה, שבוה החטא ברישע לעיל (ס"י רסג סי' ז') לגבי מי שקיבל על עצמו שבת, שמותר לו לומר לאדם אחר שעדרין לא קיבל שבת שיעשה מלאכה עבורי.

ז' ולובי קחל טשלחו שליח בראש השנה של בום חמישו ושישי לעיר אחרת להביא להם שופר והתכבד השליה עד ס'ף היום השני, וכשבא עם השופר כבר התחפלו תפילת שבת מבעוד יום, כתב לעיל (ס"י תור ס'ק ז') שגם אין שם מי שקרי לתquoע שעדרין לא קיבל עליו שבת, ותקע מי שקיבל שבת בלבד ברבה, ויתקע רך תשרית תשית חריה ולא יותר, וכותב חט' (שם ס'ק ז') שהוא מפני שקבלו דותה בטעות, ולבארה גם בסאן היה לנו לומר שקיבלה שבת בטעות, ואם כן למא אסר עליה להדלק לאחר הדלקה נר שבת. וכותב בשורה בית שערם (הינ' סי' צ') לאחר הדלקה נר שבת. השוויה תקיעת השופר בז' הוא שחויב השופר רבו מורה'ם פעולות, שהחוליק בו ז' הוא שחויב תקיעת שופר כבר היה בזמנן שקיבלו שבת, וכן נחשבת קבלת השבת כסדר שיש בו טעות מהתwilתו שאית צרך התורה, אבל נר חנוכה אין חירוב עד הלילה ושהדלקה נר שבת לא היה מחייב נר חנוכה, אם כן אף שיש טעות בקבלה מה' אין זה אלא בטעות שהתחדשה לאחר הדר שעריךفتح וחרטה, וכן תאמר לאחר שזריליק, וכיון שאין שלח נחשבת בקבלת בטעות הגירוש או יערכ (ש"ב פמג' הע' קיד') שעדיף שתבקש מהם שידליך במקומה אם עדין לא קיבלו שבת.

ט' וכן לגבי המזווהאת ובחירו לדלק עבורי נר שבת בתב לעיל (ס"י רסג ס'ק ט) בשם הדרך החיים, שהשליח מברך. והאם המשליך צריך לשמעו את הברכה מפי השליח, נראה מה שכתבנו בז' לעיל (ס"י תרעע ס'ק ט).

[משניב' ס'ק ט]

קדם פלייה^(ט) וכור, יראה על-כל-פניהם אמת מקון^(ט) שתחיה וילחת נשען על הצעה^(ט) וכור, עיינבל מנטה קהה^(ט) וקסרא-קה קליק^(ט).
 ז' ואם צורך לאחר אט זמן הרלקת נרות השבת כדי לאחר יותר את הדלקת טורות החנוכה, בשורית אגרות משה (או'ח היד סי' ס'ב) כתוב שכן אין צרכך, כיון שאף אם יאוחר מעט את הדולקתה, הרי בין כך לא תהיה הדלקת נר חנוכה בזמנ הקבוע ביום החול, אם כן המשך במילויים עמוד 117

[משניב' ס'ק ט]

ונקדוש קיומ^(ט), גט-קן גרא-שפת קונגס^(ט).
 ט' ואפלו אם צריך לקנות נר שבת ונר חנוכה וקידוש, וכטפו יספיק לקנות נר חנוכה ויין לקידוש אבל אם יקנה נר שבת שזמן הדלקתו או רוך יותר מחצ'י שעתן דוחו שנייה, בתב הক' החיים ס'ק ד' בשם הדרבי^(ט) (לשונות הרמב"ם סי' קה) שנר שבת עדיף ממשם שగוזל השלום וזהה את שניהם.

ו' ובזמן זה יש בבית אוור של חשמל ואין צורך באור הנר לטעם של שלום בית, כתב בשיטת ארורת משה (או'ח ח' סי' ב' אות ל') שהין לקידוש קדוב להדלקת נר שבת. וכן דעת האר"ש אלישיב (שבות יצחק דיני נר שבת פ' ב' אות ד). [וראה בהמשך דברי השוער והרמי'א, שנר חנוכה קודם לין של קידוש והברלה].
 ו' ושני בעלי בתום הדורות בבית אחד, ולאחד מהם אין די גם לפ' חנוכה וגם לקידוש היום, כרב הדרבי^(ט) או'ח ס'ק ט' שיבקש מהבויה שנקנה לו חלק בזמן ובפתחיות בנים, וקנה יין לקידוש.

[משניב' ס'ק ז]

קנית הפת הוקה אפלו לנר של שפטת^(ט).
 ט' ודין זה שפט קודמת לנר של שבת, כתב ביביה^ל לעיל (ס"י רסג ס'ב ד"ה אין) בשם הדרבי^(ט) שהוא עד שיעור כדי שביעותו [באופן שהוא ריבע, שאם לא כן ד' לו בשיעור קטן]. אמנם לגבי טעה שלישית די בשיעור מעט יותר מכבעיה, והשאר יצא לנר שבת.

[משניב' ס'ק ז]

הוא רק מקרבנן^(ט).

ו' ולדעת הסוברים שקידוש על הין הוא מודאורייטה, כתב הגראי קביסק (כתבי קהילות יעקב החדש), שבת סי' יה' טעם אחר שהרי בשעה שהולך אצל החותמי לקנות ערין לא חלה עליו חותבת קידוש, ולכן איןנו מחייב במלול מצחה דאו'ריה, ובפרט שחוויה נר חנוכה הוא סמוך להשיכה קודם השבת וחל קורב חוויה הדיקושים.

ולענין נר וקידוש שאינם באותו לילת, כתב הכהן החיים (ס'ק ז') שלדיעת שווי הדרבי^(ט) (ח'יד סי' ז') שתמיד יש להעדיף לקיים את המזווהה שבאה לפניו תחילת, אם כן יש להעדיף את הדיקוש על הין על פפי נר חנוכה של מוצאי שבת, או נר חנוכה של חמייש על פנו נר שבת.

[משניב' ס'ק ז]

קונס לין הבקלה^(ט).
 ט' ומ' שיש לו נר אחד לחנוכה, ובמורר בספו יכול לקנות יין לחמדלה או עד נרות מנוגה המודחרין, בתב העורך השלחן (ס'ב' ט' שיקנה יין להבדלה, בין שמייקר הדין ד' במר אחד).

סימן תרעע

[משניב' ס'ק א]

בתהדלקת הנר) וכו', וכל זה באיש המליכ^(ט).

ט' וקבעת שבת לפי דעתם, כתב השוער לעיל (ס"י רסג סי' ט' שטליה באמירות החון ברבי או'זומור שר ליום השבת).
 ט' ואך כשהאהשה מדוליקה נר שבת והאיש מדליק נר חנוכה [שנמניא שאין חשש הכלתי בדולקה]. כתב חון איש חי (שנה א' פר' ישב היל' חנוכה אותן ב') שמים יש טעם על פי הסוד להקלות את הדלקת נר חנוכה. אכן, כשללה שבת ביום השביעי או

הַלְבּוֹת חִנְבָּה סִימָן תְּרֵעוֹ תְּרֵעָה המשך מעמוד קמץ

והוסיף המשניב שם (ס"ק ב') שוגט בחדר שאיינו אוכל בו עיריך להוציא לבל הפחות נר אחד כדי שלא יכשל בעץ ובאנן.

(ג) ובזמן זהוח שוש בכית אוור של השמל ואמן מוחטע של שלוט בית כבר אין צורך באור הנור, כתוב בשווית אגדות משה (אורח חז"י ב' אורה ולשון חיה שוחוא לטרמי ניסא קודם לנור שבת, ואין להקרים נר ולשון חמהת דוחרא שוחוא לטרקליל החשמל). וכן הורו הנידיש אלישיב והרבנן קרולין (פסקין שמענות חונכה עמי קלוי, וכן כתוב הגיראים טרגבוך (שנית תשובות הנידישות חז"י ר' ר' ואות בא)). מאידך, דעת הר' קנייסקי (אור' ישראל אורדוקס) שאיפילו מוניטו שיש אורה השמל, מitem נר שבת עדף ואין להקל בוות, והגרשיי אוירעך (על הילכות שלומה חונכה פיאג ס"ס) הסתפק בדבר מיטוד לנור שבת בעיטה, או במקומות שיש אויר שאינו צריך לשכת וחונכה צפנין נר שהדרליך נור חונכה, ואין אלא נר אחר לשכת או לחונכה, איה מותם עדף, שלכארה בזון שהוא ייחידי בבית, או מוכין שכבר יש לו אויר אחר, לבוזו אך לאזריך את נר שבת משות שלום בית, אם כן נר חונכה עדף.

או שמא לא חילקו חכמים ופסקו שבלב אופון נר בינו שירף.
(ד) ולפי שיטה זו, כתוב הגירשיי אוירעך (הילכות שלומה שם דבר הלכה אוות י"ו) שיש להסתפק אם יברך על נר והשי ברכות, גם של שבת גם של חונכה, או שיש בה משות אין עשיים מוצאות חבילות חבילות, וגם יתכן שיש בקר תוויה (שהורי נר שבת מצחו לירנות מאורו, ונור חונכה אמור להשתמש לאורה), והניח בצע"ז אך אין שבלא זה כתוב המשניב שhort האחרוניים חולקים בוות על המיא, וכן מסתבור שבאותו זה שמליך על מנת לדיננות, והיינו שמליך את הער ממש לערכו, לא יצא כלל ידי חונכה נר חונכה.

בשער ליעיל (ס"ר תרעא ט"א), הסתפק הגיריש בחנןן (דרבי הרוב חז"ב ליקוטים ט"י ב') לפ"ז משמעות לשון הرمבים (פה מהל' שבת ה"א) שאין חיב למכוור בסותו לצורך קפיתה נר חטבה, האם מוחובי באעפין זה למכוור בסותו על מנת לקטנת נר חטבה, שכן אם ימכור בסותו ויהיו בידי מעתה חדי יצטרך להוציאו עבר נר שבת מבואר כאן שעוזו קודם לנור חונכה, ומוצא שמכור בסותו בשבייל נר שבת שאינו מוחיב בנק, אבן, דעת הגרשיי אוירעך (הילכות שלמה חונכה פיאג ארחות הלכה העי' 35) שמסתבר שר' ימכור את בסותו, ואת הנור שיקפה זיליך לשוט נר חונכה שהוא המוחיב למכוור בסותו, ואילו לגם נר שבת נהשכ במי שאין לו בסוף לאלה בסותה. מאידך, דעת הר' קנייסקין פיששין והגרשיי אלישיב (ישוון חייה עמי ורעה) שאין ראוי למכוור בסותו ליקנות נר חונכה, אומנם לאחר מכן חל עליון הווין שיר שבת קודם לנור חונכה. אבן, דעת הבידול לשיל (ס"ר רצג סי' ד' ר' ר' על הפתוחין) בשוט הפנייג שוגט לנור שבת ציריך למכוור בסותו, ואם כן אין מקום לטפק זה כלל.

(2) ואם טעה וסביר שנור חונכה עדף, והדליך את הנור היחיד בחוץ למןות נר חונכה, וודע לו שנור שבת עדף כתוב בשווית אפרקסטא דעניא (לחגיריד ספרבר, חי"א סי' ז) שנחשב כחקrush בטעות, וככל ללחנות ולהחינו בתוקן בינו לצורך נר שבת.

[משנ"ב ס"ק ב]
מפני שלם ביחסו. יש אומרים, בזאתן קהה שמקוליקין בפניהם יקנה לנו רק בזאתה⁶.
(3) טעם זה כתוב הדועיע לעיל (ס"י רצג סי' ג) שאין שלום בבית בלבד, נר,

הַלְבּוֹת חִנְבָּה סִימָן תְּרֵעָה תְּרֵעָה המשך מעמוד 294

(10) ואיך אין לו מין להחפלויל אלא לאחר הדרליה, כתוב האיר (ס"ק א) שדרליך ואחר כך יתפלל, כדי שלא לבטל תפילה בעיטה. וכן הרה והר' אלישיב (באור ישראלי ע"ז על פי דברי השניעץ ס"ק ז) שוחכיה ממשמות דברי הפנייג שלל הדין להקלות תפילה מנהה הוא רך כשאפשר לשעתו קר, לבטל תפילה בעיטה אין זה נהשכ אפשר. וראה עד במקור חיות (לבעל החותם יאיר, בקידוש הלכתו).

(11) ואם מתפלל מנהה של כדי בטלויל לאחר שבת הדרליך גרות חונכה, דעת הגרשיי אוירעך (ברכת משה [זרוק] מועדים סי' נ) שיאמור בתפלתו על הדיטסם, מאידך, דעת הגרשיי אלישיב (קובץ מניעים באולו אוות רפט) שלא יאמר על הניטסים. וראה מה שבתו בקר בhalbכות שלמה (חונכה פיאג ארחות הלכה העי' 17) ובשלמי תורה (חונכה סי' בט אותו ה).

סִימָן תְּרֵעָה

שֶׁלָּא לְהַנִּימָה הַגְּרוּת סְמוּךְ לְפַתְח בְּלִיל שְׁבָת

[משנ"ב ס"ק א]

אַלְאָ לְבַשְׁבָת אַרְךָ שְׁמִינָה יְמִינָה בְּנִיהָ!

(1) ואף בשאנן דרוח מונשבת, היכא לעיל (ס"י רעו ס"ק ג) מחלוקת לגבי גרות שבת אם יש לאסור לפתח הולת מולט, ובתוב שבסמוך הרוחק

בחכירה ציריך לומר שלגבי ערב שבת קבשו חכמים מוחילת התקנה זמן הדרליה החנוקות מבימות החול, אלא שציריך להקלותיו לחולקת גנות שבת ולכך מeo שתהוג להדרליך נר שבת רבע שעיה או שליש שעיה קודם השקיעה, לא דיליך נרתו חונכה בפלג המנחה, אלא סמור להדרליה נרתו שבת. אומנם, בשם הגרשיי טולאייצ'יק הובא (מוסעים חמוניט חמ"ז סי' פ) שתומחה על גנות הגוים להדרליך גנות שבת בחונכה ארבעים דקות קודם השקיעה מתקדים להדרליך גנות חונכה סמור להדרליה נרתו שבת. ודעת הגרשיי אלישיב (פנוי החונכה עמי קנה) שענוגותם במנהג ירושלים להדרליך בכל ערב שבת את גנות ארבעים דקות לפני השקיעה, שבערב שבת חונכה דיליך נרתו חונכה שלושים וחמש דקות לפני השקיעת זריחת השמש, ואחריהם דיליך את גנות השמש. ובשותית אוור לצעין (ח'יר פמיאג תשובה ג) כתוב שיתחיל להדרליך גנות חונכה בעשרות דקות לפני השקיעת זריחת השמש, כדי שיטיסים אהד הדרליה ברגע שעיה לפני השקיעת זריחת השמש, ועוד לאחר מכן תרליך האשעה גנות שבת.

(8) וכן קטן שהג夷 לגל חינוך הנורח להדרליך גנות חונכה במספר הימיב, דעת הגרשיי ואונר (קובץ מבית לח' עמי ב') שבערב שבת ד' לו להדרליך ורק נר אחד גדול שדרליך עד חצי שעיה לאחר צאת הכהובים, ושאר גנותות מותר שייחיו קענים.

(9) ותגר שבו יון הרבה שמן כדי שדרליך כל השיעור הזה, כתוב הcker החיבים (ס"ק ג) שנראה שהוא שמליך אותו מיד לאחר הברכה.

